

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrzeszów
dla terenu położonego w Ostrzeszowie w rejonie ulic:
Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa,
Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska**

Opracowanie:

mgr inż. Józefina Sobiegraj

mgr Magdalena Jankowska

Wrocław, 23 kwiecień 2021

SPIS TREŚCI:

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II.	ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	4
III.	ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA	6
3.1	Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej.....	6
3.2	Uwarunkowania topoklimatyczne	7
3.3	Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych	8
3.4	Uwarunkowania glebowe	12
3.5	Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych ..	12
3.6	Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego	16
3.7	Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego	17
3.8	Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.....	18
IV.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM.....	20
4.1	Główne cele zmiany studium	20
4.2	Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w zmianie studium.....	20
4.3	Analiza zmian ustaleń obowiązującego studium na obszarze objętym zmianą studium	20
V.	OCENA WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	22
5.1	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko.....	22
5.2	Wpływ ustaleń studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	23
VI.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	28
VII.	ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
VIII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE.....	33
IX.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	34
X.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	35
XI.	PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	37
11.1	Przyjęte założenia.....	37
11.2	Prognoza skutków wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko	37
11.3	Oddziaływanie ustaleń studium poza obszarem opracowania	38
11.4	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	38
XII.	STRESZCZENIE	39

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt zmiany studium opracowany został w efekcie podjęcia przez Radę Miejską Ostrzeszów Uchwały nr XXIV/194/2020 z dnia 12 sierpnia 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrzeszów dla terenu położonego w Ostrzeszowie w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247 z późn. zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 z późn. zm.).

Opracowanie *Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrzeszów dla terenu położonego w Ostrzeszowie w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska* ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania zmiany studium oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu zmiany studium pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu zmiany studium dotyczące warunków zagospodarowania terenu.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz zainwestowania przewidzianego projektem zmiany studium oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Załącznikiem do tekstu Prognozy jest rysunek w skali 1:10 000.

III. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.1 Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej

Miasto Ostrzeszów położone jest w południowej części województwa wielkopolskiego i jest siedzibą powiatu. Pod względem administracyjnym tworzy miejsko-wiejską gminę wraz z otaczającymi ją terenami wiejskimi. W skład gminy oprócz miasta Ostrzeszowa wchodzi 20 sołectw: Bledzianów, Jesiona, Kochłowy, Korpusy, Kotowskie, Kozły, Kuźniki, Marydół, Myje, Niedźwiedź, Olszyna, Pustkowie Południe, Pustkowie Północ, Rogaszyce, Rojów, Siedlików, Szklarska Myślniewska, Szklarka Przygodzicka, Turze, Zajączki.

Gmina Ostrzeszów zajmuje powierzchnię 187 km², w tym miasto 12 km². Gmina graniczy z gminami Przygodzice, Mikstat, Grabów nad Prosną, Doruchów, Kępno, Kobyla Góra, Sośnie. Ludność miasta i gminy wynosi 23 918, w tym w mieście – 14 137 osób (30.XII.2019 r.).

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 11 Kołobrzeg – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Ostrzeszów – Kępno – Kluczbork – Bytom oraz droga krajowa nr 25 Bobolice – Czuluchów – Bydgoszcz – Konin – Kalisz – Ostrów Wlkp. – Antonin - Oleśnica. Ponadto przebiegają drogi wojewódzkie nr 449 Syców – Ostrzeszów – Błaszki i droga nr 444 Krotoszyn – Odolanów – Ostrzeszów. Przez gminę i miasto przebiega również linia kolejowa relacji Poznań – Katowice

Teren objęty zmianą studium położony jest w centrum miasta Ostrzeszowa w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łukowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska. Jego powierzchnia wynosi ok. 6,6 ha.

Geologia i rzeźba terenu

Pod względem geograficznym, zgodnie z podziałem Kondrackiego, obszar opracowania leży w obrębie prowincji fizyczno-geograficznej Niż Środkowoeuropejski (31), a w jej ramach podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), a dalej w makroregionie Wał Trzebnicki (318.4) w mezoregionie Wzgórza Ostrzeszowskie (318.46). Wzgórza Ostrzeszowskie stanowią wschodnią końcową część Wału Trzebnickiego. Są to moreny spiętrzone zlodowacenia warciańskiego. Kulminacją jest Kobyla Góra (284 m n.p.m.) wznosząca się na południe od Ostrzeszowa. Wzgórza Ostrzeszowskie są także wododziałem między zlewniami rzek Prosny i Baryczy. Od zachodu sąsiadują z Kotliną Milicką, od wschodu z Kotliną Grabowską oraz Wysoczyzną Wieruszowską, a od południa z Równiną Oleśnicką.

Obszar zmiany studium położony jest w strefie morenowej moreny falistej (wysoczyzna moreny dennej). Teren jest praktycznie płaski wzniesiony na wysokość nieco ponad 200 m n.p.m. Rzeźba terenu nie stwarza trudności w zagospodarowaniu przestrzennym. Teren nie jest narażony na osuwanie się mas ziemnych.

Podłoże Wzgórz Ostrzeszowskich tworzą osady mezozoiczne Monokliny Przedsudeckiej. Na utworach mezozoicznych spoczywają utwory neogeńskie i plejstoceny, stanowiące spiętrzoną morenę czołową z okresu zlodowacenia środkowopolskiego stadiału Warty. Powstała ona w wyniku nacisku na podłoże transgredującego lądolodu, który spowodował odkucie łusek oraz przesunięcie ich wzdłuż płaszczyzn poślizgowych i spiętrzenie przed czołem lądolodu. Procesy te wpłynęły na duże zróżnicowanie budowy i struktur geologicznych, częste są inwersje stratygraficzne, w których osady neogeńskie spoczywają na plejstocenie.

Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są głównie przez mioceńskie ropy, ropy pylaste, miejscami gliny pylaste oraz plioceńskie ropy pstre barwy zielonooliwkowej. Utwory te na skutek zaburzeń glaciektonicznych występują na różnych głębokościach i posiadają zróżnicowaną miąższość. Plejstocen reprezentowany jest przez osady wodnolodowcowe (piaski, żwiry), morenowe (gliny piaszczyste i zwięzłe, piaski gliniaste z domieszką żwirów i kamieni) i zastoi-skowe (warstwowane naprzemianległe ropy gliny pylaste i pyły). Holocen reprezentowany jest przez utwory rzeczne i eoliczne.

Na terenie objętym zmianą od powierzchni występują grunty antropogeniczne nasypowe, pod którymi występują piaski, żwiry i pospółki, stanowiące utwory rzeczne i wodnolodowcowe (plejstocen) nierozdzielone. Są to grunty o bardzo zróżnicowanej granulacji, od piasków drobnych i pylastych do pospółek i żwirów o zmiennej miąższości rzędu 5 m średnioza-gęszczane i niezagęszczane. Zaliczane są do gruntów nośnych, mało ściśliwych stanowiących bardzo dobre podłoże budowlane.

Na terenie gminy udokumentowano 16 złóż kopalin (piaski, żwiry, glin ceramiki budowlanej), z czego 5 objętych jest zakładami górnictwami. Wszystkie złoża przeznaczone są do zagospodarowania odkrywkowego. Ogólnie obszar gminy jest mało zasobny w surowce naturalne.

Na terenie gminy występują m.in.:

- kruszywa naturalne - stosowane w budownictwie i drogownictwie; w Rogaszy-cach, Ostrej Górze, Olszynie i Rojowie,
- piaski szklarskie - w okolicy Ostrzeszowa,
- ropy - w Ostrzeszowie i Rojowie,
- torf - występują w obniżeniach dolin cieków, eksploatowany w rejonie Szklarki Przygodzkiej.

3.2 Uwarunkowania topoklimatyczne

W/g regionalizacji klimatycznej Polski A. Wosia opartej na częstości pojawiania się różnych typów pogody, miasto Ostrzeszów zaliczone zostało do Regionu XVI Południowo-wielkopolskiego, który obejmuje południową część Niziny Wielkopolskiej. Charakteryzuje się stosunkowo dużą liczbą dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, w tym pochmurnych, bez opadu jest 49 dni. Do stosunkowo licznych należą także dni bardzo ciepłe z pogodą pochmurną bez opadu, których jest ponad 38. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7 - 8 °C. Średnie roczne amplitudy temperatury powietrza wynoszą 20 – 21 °C. Czas trwania zimy (średnia do-bowa < 0°C) 70 – 80 dni, średnie lato termiczne (średnia dobowo>15°C) 90 dni. Długość okre-su wegetacyjnego 210 – 220 dni. Liczba dni z pokrywą śnieżną – 90. Średnie roczne sumy opadów 700 – 800; suma opadów w okresie zimy (XII –II) – 140 mm; sumy opadów w okre-sie lata (VI – VIII) – 300 mm. Przeważają wiatry z sektora zachodniego – W – 35%; S – 20-25%; E – 20%; N – 10-15%.

Powyższe warunki klimatyczne odnoszą się także do obszaru opracowania.

3.3 Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Gmina Ostrzeszów znajduje się w dorzeczu Odry oraz położona jest na podziale dwóch zlewni: Rzeki Barycz wpadającej do Odry i rzeki Proсны wpadającej do Warty. Strefa podziału bogata jest w źródła licznych strumieni. Zlewnie jednocześnie stanowią granice podziału dwóch zarządców:

- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu - zlewnia Proсны,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Wrocławiu - zlewnia Baryczy.

Główne ciekі gminy stanowią rzeki:

- Złotnica, całkowita długość wynosi 36 km (w gminie ok. 10 km) – dopływ rzeki Barycz,
- Strzegowa / Dąbrówka (Rów Bledzianowski), całkowita długość wynosi 31 km (w gminie ok. 12 km) – dopływ rzeki Barycz.

Ciekі podstawowe zlewni Baryczy to:

- Jednolite części wód Złotnica:
 - Dopływ spod Lubelszczyka,
 - Złotnica,
 - Dopływ spod Rojowa,
 - Dopływ spod Kuźnik,
 - Dopływ z Szklarki Myślniewskiej.
- Jednolite części wód Dąbrówka:
 - Strzegowa,
 - Dąbrówka,
 - Dopływ spod Potaśni,
 - Dopływ z Rejmanki,
 - Dopływ spod Siedlikowa.

Ciekі podstawowe zlewni Proсны to:

- Jednolite części wód Młynówka:
 - Dopływ z Bukownicy,
 - Młynówka.
- Jednolite części wód Zaleski Rów:
 - Dopływ z Młyna Kozak,
 - Dopływ spod Rogaszyc,
 - Zaleski Rów.
- Jednolite części wód Niesób do Dopływu z Krążkowych:
 - Parzynowska Struga.

Zgodnie z zapisami art. 6 Ramowej Dyrektywy Wodnej na terenie gminy ochronie podlegają jednolite części wód Złotnica i Dąbrówka. Ochrona została ustanowiona głównie ze względu na rekreacyjne użytkowanie wód.

W Klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ) zostały uwzględnione następujące JCW: Młynówka (PLRW6000171843529), Dąbrówka (PLRW60001714129), Zaleski Rów (PLRW600017184349), Niesób do Dopływu z Krążkowych (PLRW60002318424).

Rzeka Młynówka została określona jako potok nizinny piaszczysty typ 17 o wodach naturalnych. Wg klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim

skim za rok 2017 (WIOŚ) wyniki badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym Młynówka - Siekierzyn i w jednolitej części wód są następujące:

- Klasa elementów biologicznych – II,
- Klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego,
- Klasa elementów hydromorfologicznych – I,
- Klasa elementów chemicznych – stan poniżej dobrego.

W w/w JCWP realizowany jest monitoring operacyjny (MO) wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, badawczy (MB) w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych (MBWWA), obszarów chronionych (MOC) na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (MOEU).

Rzeka Dąbrówka została określona jako potok nizinny piaszczysty typ 17 o wodach silnie zmienionych. Wg klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ) wyniki badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym Dąbrówka - Odolanów i w jednolitej części wód są następujące:

- Klasa elementów chemicznych – stan poniżej dobrego.

W w/w JCWP realizowany jest monitoring operacyjny (MO) w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane w zlewni oraz badawczy (MB) w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych (MBWWA).

Rzeka Zaleski Rów została określona jako potok nizinny piaszczysty typ 17 o wodach naturalnych. Wg klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ) wyniki badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym Zaleski Rów – Kuźnica Bobrowska i w jednolitej części wód są następujące:

- Klasa elementów biologicznych – IV,
- Klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego,
- Klasa elementów hydromorfologicznych – IV,
- Klasa elementów chemicznych – stan poniżej dobrego.

W w/w JCWP realizowany jest monitoring operacyjny (MO) wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, badawczy (MB) w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych (MBWWA), obszarów chronionych (MOC) na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (MOEU).

Rzeka Niesób została określona jako potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych typ 23 o wodach naturalnych. Wg klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 (WIOŚ) wyniki badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym Niesób - Kępno i w jednolitej części wód są następujące:

- Klasa elementów biologicznych – II,
- Klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego,
- Klasa elementów hydromorfologicznych – III,
- Klasa elementów chemicznych – stan poniżej dobrego.

W w/w JCWP realizowany jest monitoring operacyjny (MO) wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, badawczy (MB) w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych (MBWWA), obszarów chronionych (MOC) na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (MOEU).

Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów zagrożonych powodziami i podtopieniami. Sytuacje takie mogą wystąpić sporadycznie i krótkookresowo w dolinach cieków. Okresowe zalania i podtopienia mogą wystąpić jedynie w okresach gwałtownych ulew i burz, kiedy woda nie może pomieścić się w odcinkach skanalizowanych.

Na terenie gminy brak większych zbiorników wodnych. Licznie występują stawy (np. okolice miejscowości Bledzianów, Rojów i Rogaszyce). Lokalnie zdarzają się zbiorniki po wydobywaniu ropy, gliny np. okolice miejscowości Kuźniki i Rogaszyce.

Na terenie objętym zmianą studium nie występują wody powierzchniowe. Teren znajduje się w zlewni Baryczy.

Do zanieczyszczeń stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- bezpośrednie zrzuty surowych ścieków bytowych i przemysłowych do cieków wodnych na nieskanalizowanych obszarach,
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodno-prawnego),
- zanieczyszczenia rolnicze - intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków, które stanowią zagrożenie związkami biogenymi dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody podziemne

Cały obszar związany jest z występowaniem monokliny przedsudeckiej charakteryzującej się przesunięciem ku północy i wschodowi skał permsko-mezozoicznych i uformowaniu się na nich młodszych warstw. Natomiast najmłodsze warstwy cechuje złożona glaciektonika, szczególnie w pasie jednostki trzebnicko-ostrzeszowsko-żarskiej. Wpływa to na brak ciągłych poziomów wodonośnych, co w okresie długoterminowym kwalifikuje obszar do jednych z najbardziej zagrożonych deficytem wód podziemnych.

Według podziału hydrogeologicznego Polski Miasto i Gmina Ostrzeszów znajdują się w Regionie Wielkopolskim (XIII), Podregionu Wielkopolsko-Śląskiego, Rejonu Obornik Śląskich – Trzebnicy – Ostrzeszowa, północno-zachodni fragment gminy należy do Rejonu Kotliny Odolanowskiej.

Obszar cechuje się występowaniem poziomów wodonośnych w utworach czwartorzędu i trzeciorzędu. Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania, odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz jego budowę geologiczną.

Duże połacie gminy to obszary pozadolinowe o nieciągłym zwierciadle wody, leżące na wysoczyźnie - w środkowej części terenu, woda gruntowa występuje tu w podglinowych utworach piaszczysto-żwirowych, bądź śródglinowych soczewach piasków i żwirów, z reguły około

1.5-3 m p.p.t. Strefami koncentracji wód powierzchniowych i podziemnych są doliny cieków wodnych. Na podstawie odwiertów można przypuszczać, iż poziom wód gruntowych w rejonie kształtuje się na poziomie 1-3m ppt. Zgodnie z mapą hydrograficzną Polski tereny gminy zostały zaliczone do obszarów słabo i średnio przepuszczalnych. Większa przepuszczalność gleb wykazywana jest dla niektórych dolin cieków.

Wody podziemne występują w kilku poziomach. Głównym zbiornikiem wód czwartorzędowych, objętym reżimem wysokiej ochrony (OWO) jest na obszarze gminy Pradolina Barycz – Głogów 303. Obejmuje ona prawie całą zachodnią część gminy, począwszy od Ostrzeszowa. Znaczenie użytkowe posiada druga warstwa wodonośna, którą obejmuje rejon Bledzianów – Szklarka Myślniewska – Olszyna. Warstwy wodonośne istnieją na poziomie 9-55 metrów i występują pod ciśnieniem. Na pozostałych obszarach zwierciadło wody ma charakter swobodny.

Gminę obejmuje obszar jednolitych części wód podziemnych: 80 (PLGW600080) i 81 (PLGW600081). Teren opracowania położony jest w obszarze JCWPd nr 80 (PLGW600080). Jednolite części wód podziemnych stanowią obecnie przedmiot badań monitoringowych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, określenie trendów zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18.10.2016 – Dz.U. 2016 r. poz. 1967) JCWPd nr 80 i 81 oceniono w sposób następujący:

- stan chemiczny – dobry,
- stan ilościowy – dobry.

JCWPd nr 80 i 81 oceniono w tym dokumencie jako niezagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Według oceny jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. (wg badań PIG) zanotowano w punkcie pomiarowym w miejscowości Plugawice (gm. Doruchów) IV klasę końcową jakości wody (JCWP 81) i III klasę końcową w JCWP 80 w punkcie pomiarowym Czarnylas (gm. Przygodzice). Są to najbliższe położone punkty pomiarowe w stosunku do terenu gminy Ostrzeszów.

Według Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach - stan na 2019 rok, stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 80 i 81 został określony jako dobry.

Obszar opracowania znajduje się poza głównymi zbiornikami wód podziemnych wymagających szczególnej ochrony (GZWP). Woda gruntowa występuje na głębokości ok. 1,5 - 2,0 m poniżej powierzchni terenu i głębiej niż 2 m.

System zaopatrzenia miasta i gminy w wodę do celów komunalnych oparty jest na trzech stacjach ujmowania i uzdatniania wody z utworów czwartorzędowych:

- „Cicha” w Ostrzeszowie,
- „Olszyce” w Szklarce Myślniewskiej,

- Zajązki - Potaśnia.

Obszar objęty projektem zmiany studium nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych.

3.4 Uwarunkowania glebowe

Występujące typy i rodzaje gleb związane są z budową geologiczną i geomorfologiczną. Duży procent stanowią gleby o niekorzystnej przydatności rolnej kompleksu glebowego żyniego bardzo słabego i słabego (łącznie 71% powierzchni gruntów) i o dość znacznym zakwaszeniu. Wpływają one na zakwalifikowanie gminy do obszaru o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW).

Obszar miasta i gminy Ostrzeszów charakteryzuje się występowaniem słabych gleb piaszczystych. Tylko niewielkie powierzchnie równinne zajęte są przez gleby brunatne IIIb – IVa klasy bonitacyjnej, powstałe na podłożu glin ciężkich i piasków gliniastych mocnych w kompleksach rolniczej przydatności gleb – 2-pszennego dobrego i 4-pszenno – żyniego. Gleby bielcowe i brunatne wylugowane wytworzone z piasków gliniastych i słabogliniastych podścielonych gliną lekką lub iłem klasy IVa i IVb zaliczone do kompleksu żynioziemniaczanego dobrego występują na pozostałych obszarach płaskich, wierzchwinowych. Obszary wyniesione o rzeźbie falistej i pagórkowatej, pokrywają gleby brunatne wylugowane. Powstały one z piasków gliniastych lekkich i piasków słabogliniastych podścielonych piaskami lekkimi klasy V i VI, należące do kompleksów rolniczej przydatności gleb 6-żytnio- ziemniaczanego słabego i 7-żytnio-łubinowego. W większych obniżeniach terenowych występują gleby brunatne i czarne ziemie wytworzone z pyłów, glin pylastych i piasków gliniastych i pylastych klasy IVa i IVb, zaliczone do 8 kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego i 9 zbożowo-pastewnego słabego. Pozostałe obniżenia i dna dolin zajęte są przez łąki (użytki zielone słabe klasy V- VI w kompleksie 3z, nadmiernie uwilgotnione) rozwinięte na glebach murszowych, torfowych i czarnych ziemiach.

Na terenie zmiany studium występują grunty B, Bi, Br,Ti, RIVb RV, RVI, N, PsV. Występują gleby zdegradowane i zredukowane.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Ostatnie badania gleb prowadzone były w latach 2015-2017. Na terenie gminy nie wyznaczono punktów pomiarowych, wszystkie badania przeprowadzono na terenach sąsiadujących i zakwalifikowano je jako niezanieczyszczone wg obowiązujących kryteriów prawnych.

3.5 Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych

Fauna

Ze względu na zróżnicowanie siedlisk świat zwierzęcy gminy jest bardzo bogaty z charakterystycznymi przedstawicielami równinnych obszarów kraju i Wielkopolski. Występują tu

następujące gatunki zwierzyny grubej: sarny, jelenie, daniel, łosie, dziki. Zwierzyna drobna reprezentowana jest m.in. przez lisy, jenoty, zające, borsuki, wydry, kuny, piżmaki, bobry.

Ptaki stanowią przekrój gatunków związanych z otwartymi polami, terenami leśnymi i bytującymi na niedużych zbiornikach wodnych o różnym stopniu eutrofizacji. Szacuje się, że na terenie gminy występuje co najmniej 90 gatunków ptaków m.in. perkozy, brodzące, błaszkodziobe, drapieżne, kuraki, żurawie, siewkowate, gołębiowate, kukułkowate, krótkonogie, dzięciołowate, wróblowate. Teren całej gminy, pod względem ilości lęgowych par ptaków rzadkich, nie jest zbyt bogaty. Środowisko przyrodnicze gminy dla awifauny jest terenem żerowania i przelotów ptaków, z gniazd usytuowanych głównie poza granicami gminy.

Z gadów występuje jaszczurka zwinka, zaskroniec, padalec, sporadycznie żmija zygzakowata.

Z płazów w wilgotnych miejscach najczęściej jest spotykana ropucha szara, ropucha zielona, żaba trawna, żaba moczarowa, traszka zwyczajna, kumak nizinny.

Owady związane są z gospodarką rolną i leśną. Z rzadszych gatunków widywane są: kałużnica, kwietnica okazała, czerwieńczyk, paż żeglarz, trzmiel ziemny i kamienny.

Na terenie objętym zmianą studium świat zwierzęcy jest typowy dla terenów nizinnych zabudowy miejskiej. Fauna rozwijająca się na obszarze opracowania jest typowa dla środowisk funkcjonujących w siedliskach ubogich lub przekształconych w znacznym stopniu. Na omawianym obszarze nie występują udokumentowane stanowiska chronionych gatunków zwierząt.

Flora

Według klasyfikacji geobotanicznej Matuszkiewicza lasy Miasta i Gminy Ostrzeszów, zaliczane są do następujących regionów: Prowincja - Środkowoeuropejska, Podprowincja - Środkowoeuropejska Właściwa, Dział - Brandenbursko-Wielkopolski, Kraina - Południowowielkopolsko-Łużycka, Podkraina - Południowowielkopolska, Okręgi - Doliny Baryczy, Wzgórz Ostrzeszowskich, Doliny Górnej Prosnicy.

Dominującym typem siedlisk są bory mieszane i bory świeże stanowiące około 65% lasów gminy, które porastają siedliska o niskiej wilgotności i mało żyzne. Na bogatszych fragmentach występuje las świeży i las mieszany świeży (około 25% powierzchni). W obniżeniach i dolinach rzek spotykane są lasy wilgotne i olsy. Podział jest równoznaczny z stanem gleb. Bogatsze lasy występują w części północno zachodniej, a uboższe w części środkowej i wschodniej.

Powierzchnie leśne w 2019 r. obejmowały 1 278,61 ha co stanowiło ok. 8 % powierzchni gminy (GUS).

Na obszarze zmiany studium nie występują udokumentowane stanowiska chronionych gatunków roślin. Na terenie zmiany studium występują nawierzchnie trawiaste oraz pospolite gatunki drzew i krzewów m.in. klony i lipy.

Obiekty i obszary chronione

Cały obszar miasta i gminy Ostrzeszów znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”. Na terenie gminy brak jest parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych czy też użytków ekologicznych. Na terenie miasta i gminy Ostrzeszów występuje natomiast 14 pomników przyrody.

Najbliższe obszary chronione na podstawie ustaw o ochronie przyrody:

1) Rezerwaty:

- Jodły Ostrzeszowskie – za wschodnią granicą gminy,
- Pieczyska – za wschodnią granicą gminy,
- Wydymacz – ok. 3km za północno-zachodnią granicą gminy.

2) Park Krajobrazowy:

- Park Krajobrazowy Dolina Baryczy – rozpoczyna się ok. 3km za północno-zachodnią granicą gminy.

3) Natura 2000 Obszary specjalnej ochrony:

- Dolina Baryczy PLB020001 - rozpoczyna się ok. 3km za północno-zachodnią granicą gminy.

4) Natura 2000 Specjalne obszary ochrony:

- Jodły Ostrzeszowskie PLH300059 - za wschodnią granicą gminy,
- Ostoja nad Baryczą PLH020041 - rozpoczyna się ok. 3km za północno-zachodnią granicą gminy.

5) Obszary chronionego krajobrazu:

- Dolina Rzeki Prosny - rozpoczyna się ok. 6km za wschodnią granicą gminy.

Pomniki przyrody

L.p.	Nazwa pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody	Nazwa aktu prawnego
1.	Buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i>	obwód pierścienicy 390, wys. 16 m, drzewo odznacza się rozłożystą, symetryczną koroną	Orzeczenie z dnia 15 grudnia 1956 r. PWRN w Poznaniu (Dz.Urz. WRN w Poznaniu z 1957 r. Nr 3, poz. 10)
2.	Dąb szypułkowy <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 480, wys. 22 m, o rozłożystej, symetrycznej koronie,	Orzeczenie z dnia 15 grudnia 1956 r. PWRN w Poznaniu (Dz.Urz. WRN w Poznaniu z 1957 r. Nr 3, poz. 10)
3.	Dąb szypułkowy <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 485, wys. 16 m, o rozłożystej, okazałej koronie,	Orzeczenie nr 224/56 z dnia 15 grudnia 1956 r. PWRN w Poznaniu (Dz. Urz. WRN w Poznaniu z 1957 r. Nr 3, poz. 10)
4.	Dąb szypułkowy <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 595, wys. 24 m, o rozłożystej, symetrycznej koronie	Uchwała nr VIII/51/94 Rady Miejskiej w Ostrzeszowie z dnia 15 grudnia 1994 r.
5.	Dąb szypułkowy <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 560, wys. 25 m, o rozłożystej, symetrycznej, okazałej koronie	Uchwała nr XXIV/218/96 Rady Miejskiej w Ostrzeszowie z dnia 28 maja 1996 r.

6.	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	Obwód pierścienicy 86, wys. 14 m,	Decyzja nr Rej. Woj. 525/83 z dnia 30 grudnia 1983 r. Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu
7.	Lipa drobnolistna „Michalina” <i>Tilia cordata</i>	Obwód pierścienicy 335, wys. 25 m, o symetrycznej, okaza- łej koronie	Uchwała nr XXXI/226/01 Rady Miejskiej w Ostrzeszowie z dnia 31 sierpnia 2001 r. (Dz. Urz. Nr 123, poz. 2390 z dn. 04.10.2001 r.)
8.	Lipa drobnolistna „Amelia” <i>Tilia cordata</i>	Obwód pierścienicy 460, wys. 25 m, o symetrycznej, okaza- łej koronie	Uchwała nr XXI/190/04 Rady Miejskiej w Ostrzeszowie z dnia 29 grudnia 2004 r. (Dz. Urz. Nr 12, poz. 276 z dn. 08.02.2005 r.)
9	Lipa drobnolistna „Marusia” <i>Tilia cordata</i>	Obwód pierścienicy 380, o symetrycznej, okazałej koronie	Uchwała nr XLI/295/2010 z dnia 09 września 2010 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
10.	Dąb szypułkowy „Wincenty” <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 470 cm, o rozłoży- stej, symetrycznej, okazałej koronie	Uchwała nr XLI/295/2010 z dnia 09 września 2010 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
11.	Dąb szypułkowy „Izydor” <i>Quereus robur</i>	Obwód pierścienicy 450 cm, o rozłoży- stej, symetrycznej, okazałej koronie	Uchwała nr XLI/295/2010 z dnia 09 września 2010 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
12.	Wiąz szypułkowy „Marian” <i>Ulmus Leavis</i>	Obwód pierścienicy 270 cm, o okazałej, rozłożystej, syme- trycznej, koronie	Uchwała nr XLI/295/2010 z dnia 09 września 2010 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
13.	Daglezja zielona „Jedynka” <i>Pseudotsuga menziesil</i>	Obwód pierścienicy 204 cm, o okazałej, rozłożystej, syme- trycznej, koronie	Uchwała nr XVI/95/2016 z dnia 18 lutego 2016 r. w spra- wie ustanowienia pomnika przyrody
14.	Dąb czerwony „Staś” <i>Quercus rubra</i>	Obwód 405 cm (mie- rzony na wys.130cm)	Uchwała NR III/25/2018 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia pomnika przy- rody

Tab. 1 Wykaz pomników przyrody na terenie miasta i gminy Ostrzeszów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”

Został on utworzony rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego Nr 63 z dnia 7 września 1995 roku (Dz. Urz. Województwa Kaliskiego Nr 15/95, poz. 95 z 25 września 1995 roku).

Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska należą do najbardziej wartościowych i najciekawszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym obszarów w regionie. Wzgórza Ostrzeszowskie są najwyższą częścią Wału Trzebnickiego a Kotlina Odolanowska jest malowniczym obniżeniem terenu, częściowo zalesionym, z rozległymi łąkami i licznymi stawami rybnymi.

Wyznaczenie tego obszaru ma na celu zabezpieczenie przed zniszczeniem, bądź degradacją walorów przyrodniczych, uwzględnić ich znaczenie jako terenów przydatnych do zaspokajania ważnych potrzeb społecznych w zakresie regeneracji przyrody. O powołaniu obszaru chronionego krajobrazu zdecydowały walory estetyczno-widokowe krajobrazu, zróżnicowanie występujących ekosystemów, rzeźba terenu, złożona sieć cieków, rowów i kompleksów stawowych oraz charakter oraz stan szaty roślinnej.

Obszar obejmuje swym zasięgiem całkowicie lub częściowo gminy: Sośnie, Przygodzice, Ostrzeszów, Międzybórz, Kobyla Góra, Odolanów, Mikstat, Doruchów, Grabów nad Prosną, Kępno i Syców o łącznej powierzchni 87 000 ha. Lasy stanowią prawie połowę obszaru, łąki i pastwiska około 18%, a wody ponad 2%.

3.6 Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego

Miasto i Gmina Ostrzeszów ma przede wszystkim charakter rolniczy. Strefę miejską Ostrzeszowa można zaliczyć do kategorii małych miast. Stąd głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe oraz pochodzące ze źródeł niskiej emisji (przydomowe), a w mniejszym stopniu przemysłowe.

Wzrastająca systematycznie ilość pojazdów samochodowych nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze jak i osoby fizyczne pociąga za sobą wzrost emisji zanieczyszczeń. Transport samochodowy jest źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego tlenkami węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one również źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka.

W kotłowniach domowych głównym paliwem jest węgiel i koks. Zwiększona emisja zanieczyszczeń występuje głównie w okresie zimowym i spowodowana jest ogrzewaniem budynków.

Do największych emitorów przemysłowych należą EMA – ELFA sp. z o.o., TECHMA - KOSTRUKCJE S.A., POLLENA – Ostrzeszów S.A., DROP S.A., ZEC Sp. z o.o. w Ostrzeszowie.

W 2020 roku w województwie wielkopolskim ocenę jakości powietrza wykonano dla obszarów stref. W przypadku województwa wielkopolskiego obowiązują:

- strefa aglomeracja poznańska obejmująca Poznań – miasto o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- strefa miasto Kalisz obejmująca Kalisz – miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- strefa wielkopolska obejmująca pozostały obszar województwa.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- poziom docelowy,
- poziom celu długoterminowego.

Wynikiem oceny jest dokonanie klasyfikacji stref. Każdej strefie przypisano jedną klasę dla każdego zanieczyszczenia. Strefy zaliczono:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczały poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy, poziomy celów długoterminowych.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM10, pył PM2,5, ozon, tlenek węgla.

Miasto i Gmina Ostrzeszów zgodnie z podziałem województwa wielkopolskiego na strefy pomiarowe związane z zanieczyszczeniem powietrza znajduje się w strefie wielkopolskiej. W wyniku prowadzonego monitoringu powietrza w stacjach pomiarowych znajdujących się w tej strefie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów dla pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
1	Aglomeracja Poznańska	PL3001	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1 ²
2	miasto Kalisz	PL3002	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A1 ²
3	strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	C1 ²

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska uzyskała klasę A

Ryc. 1 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM2,5)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2020, GDOŚ

3.7 Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego

Na obszarze Miasta i Gminy Ostrzeszów podstawowe i największe zagrożenie hałasem występuje ze strony komunikacji, głównie wzdłuż największych szlaków drogowych dróg krajowych nr 11 i 25 oraz wojewódzkich nr 444 i 449. Najsilniej użytkowany szlak komunikacyjny stanowi droga nr 11 przecinająca gminę na pół w kierunku północ - południe. Jest to droga główna ruchu przyspieszonego (GP), posiadająca jedną jezdnię z utwardzonym poboczem. Natężenie ruchu na tej drodze, po uwzględnieniu skrzyżowań, znajduje się na granicy przepusto-

wości, około 25% ruchu przypada na pojazdy ciężarowe. Droga nr 25 i drogi wojewódzkie zaliczane są do klasy dróg głównych (G).

Przez gminę przebiega linia kolejowa 272 Kluczbork – Poznań Główny. Jest to linia o znaczeniu krajowym obsługująca ruch pasażerski i towarowy. Z magistralą tą łączy się linia kolejowa Ostrzeszów – Grabów – Namysłów 383. Obecnie jest ona nieużytkowana, wykorzystywana tylko okazjonalnie głównie dla celów rekreacyjnych.

Oddziaływanie akustyczne linii kolejowej nie stanowi na terenie gminy poważnego zagrożenia, przede wszystkim ze względu na przebieg trasy głównie poza terenami zwartej zabudowy.

Dopuszczalne poziomy hałasu na terenach o określonym charakterze zagospodarowania zostały określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 z 2007 r. poz.826), zmienione Rozporządzeniem z dnia 1 października 2012 roku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109).

Na terenie gminy brak większych zakładów związanych z emisją hałasu. Hałas przemysłowy występuje lokalnie, nie mając istotnego znaczenia. Istniejące zakłady nie przekraczają ustawowych norm na granicach działek.

W roku 2016 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadził pomiary poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie Ostrzeszowa w jednym punkcie pomiarowym. Źródłem hałasu były pojazdy poruszające się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 449. Wyniki tych badań przedstawiono na poniższej rycinie.

Lp.	Numer drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Równoważny poziom hałasu L_{Aeq} (dB)	Odległość zabudowy* (m)	Natężenie ruchu (pojazdy/h)	
					Ogółem	Pojazdy ciężkie
55	449	Ostrzeszów, ul. Okrzei 4a, w odległości 10 m od drogi	62,3	15	521	26

Ryc. 2 Wyniki pomiarów poziomu hałasu i natężenia ruchu pojazdów prowadzonych przez zarządzającego w otoczeniu dróg wojewódzkich w roku 2016 /wg WZDW, 2016 r./
źródło: *Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017, WIOŚ w Poznaniu*

Głównym emitorem hałasu komunikacyjnego na analizowanym obszarze są pojazdy poruszające się po drogach, jednak ulice znajdujące się w obszarze opracowania nie niosą za sobą znaczącego ruchu, co sprawia że ich oddziaływanie akustyczne mieści się w dopuszczalnych granicach. Za zwiększającą się emisję hałasu na tym terenie odpowiada stale rosnąca liczba pojazdów, zbyt duże prędkości rozwijane przez kierowców oraz zły stan techniczny dróg i pojazdów. Na obszarze opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie identyfikuje się źródeł hałasu kolejowego, przemysłowego i lotniczego.

3.8 Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej. Z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie gminy istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym,
- linia energetyczna 110 kV relacji Kępno – Ostrzeszów–Ostrów Wielkopolski, oddziaływanie tej linii nie przekracza strefy ochronnej wynoszącej 15 m w każdą stronę od osi linii,
- obiekty radionadawcze, w tym stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej, których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat,
- urządzenia radiolokacyjne.

W roku 2016, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego w 2016 r. pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w miejscowości Grabów nad Prosną przy ul. Ostrzeszowskiej. Wynik pomiaru wynosił 0,33 V/m.

Przez obszar opracowania nie przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia, która może powodować problem szkodliwego promieniowania elektromagnetycznego na tym obszarze.

IV. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM

4.1 Główne cele zmiany studium

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrzeszów projektowana jest dla terenu położonego w Ostrzeszowie w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska.

Dokonanie zmiany studium podyktowane jest przeprowadzonej analizy zagospodarowania w zakresie rozwoju komunikacji i usług. Uwzględnienie wniosków złożonych przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze wymaga wprowadzenia zmian w obowiązującym studium. Po przeprowadzeniu procedury zmiany studium możliwe będzie przystąpienie do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu.

Zmieniające się uwarunkowania przestrzenne i przede wszystkim procesy inwestycyjne, zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów sprawiają, że obecnie dokument ten nie zawsze odpowiada potrzebom.

4.2 Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w zmianie studium

Kierunki rozwoju na obszarze objętym zmianą studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy oraz rozwój gospodarczy.

Zmiana ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego realizowana jest w zakresie zmiany przeznaczeń terenów. Projekt wprowadza tereny:

- M/U - wielofunkcyjny teren zabudowy śródmiejskiej;
- UK - teren usług kultury i usług sakralnych;
- UP - teren usług publicznych;
- KP - teren placu - obszar przestrzeni publicznej.

4.3 Analiza zmian ustaleń obowiązującego studium na obszarze objętym zmianą studium

Obszar objęty zmianą dotychczas pełnił funkcje terenów wielofunkcyjnych z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej oraz terenów usług publicznych.

Główną funkcją terenów wielofunkcyjnych z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej była funkcja mieszkaniowa, uzupełniona przez usługi zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi nieuciążliwe, a także istniejące składy i drobną produkcję, nie kolidujące z funkcją podstawową – tworząc tkankę z minimalnym udziałem istniejącej zabudowy zagrodowej.

Natomiast w zakresie terenów usług publicznych studium wyróżniało tereny wydzielonych usług publicznych, w których priorytetem dla lokalizacji były usługi celu publicznego

z zakresu infrastruktury społecznej: oświaty, zdrowia, kultury, kultu religijnego, sportu i rekreacji.

Zmiana ustaleń obowiązującego studium pozwoli dostosować je do aktualnej polityki przestrzennej miasta i gminy Ostrzeszów oraz potrzeb mieszkańców i inwestorów.

V. OCENA WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

5.1 Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Zmiana studium dotyczy terenów położonych w centrum miasta Ostrzeszowa w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łukowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska. Powierzchnia obszaru objętego zmianą wynosi około 6,6 ha. Kierunki rozwoju na obszarze objętym zmianą studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów miasta i gminy Ostrzeszów oraz rozwój gospodarczy. Przyjęte w Studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju miasta i gminy Ostrzeszów, a także poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego.

W omawianym dokumencie należy zwrócić uwagę na zachowanie jak najlepszego stanu środowiska przyrodniczego w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Ograniczanie szkodliwego wpływu na środowisko powinno odbywać się poprzez stosowanie do celów grzewczych źródeł energii nie emitujących zanieczyszczeń lub emitujących je w niskim stopniu. Jednym z głównych zadań mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń jest wymiana pieców lub modernizacja lokalnych kotłowni w celu uzyskania lepszych parametrów grzewczych i ograniczenia emisji. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej zaleca się zorganizowany sposób odprowadzania ścieków i pełnoprofilowe ich oczyszczanie. Nieoczyszczone ścieki nie mogą być odprowadzane do wód gruntowych i gruntu. Podobnie wody opadowe, które mogą być zanieczyszczone substancjami negatywnie wpływającymi na środowisko, powinny być podczyszczone przed odprowadzeniem ich do odbiornika. W przypadku czystych wód opadowych zaleca się ich retencjonowanie i wykorzystywanie do nawodnień terenów zieleni. W celu zachowania jak najlepszych warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego powinno się także dla poszczególnych terenów zainwestowania wyznaczyć powierzchnie biologicznie czynne, zapewniające prawidłowe funkcjonowanie zieleni.

Z uwagi na to, że obszar objęty zmianą studium jest już w większości zagospodarowany, planowane zagospodarowanie nie będzie szczególnie uciążliwe dla środowiska przyrodniczego.

Oddziaływania na system przyrodniczy gminy

Rozwój nowych funkcji na obszarze zmiany studium nie będzie powodował zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych na terenie gminy Ostrzeszów oraz w jej otoczeniu. Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na system przyrodniczy gminy. Realizacja zapisów zmiany studium wpłynie na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na obszarze opracowania. Niemniej jednak, analizowany projekt zakładając rozwój terenów, nakłada obowiązek spełnienia warunków i ograniczeń dotyczących sposobu jego zagospodarowania.

Oddziaływanie układu komunikacyjnego

Przeznaczenie obszaru zmiany studium pod nowe funkcje może wpłynąć na zwiększenie ruchu komunikacyjnego w tym rejonie. Jednak ze względu na wielkość obszaru opracowania, nie będą to znaczące zmiany. Planowany rozwój nowej zabudowy nie będzie znaczący i nie wpłynie w sposób zauważalny na uciążliwość hałasową. Niewielkie przekroczenia hałasu powinny mieć charakter okresowy i lokalny, w związku z czym nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej.

Ustalenia studium nie odnoszą się bezpośrednio do emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odprowadzania wód opadowych z terenów komunikacyjnych. Jednak wykorzystanie przepisów odrębnych stwarza możliwości do realizacji wszelkich działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości planowanych i modernizowanych tras komunikacyjnych oraz planowanych działalności.

Oddziaływanie linii elektroenergetycznych

Przez obszar zmiany studium nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia, które stwarzają zagrożenie poprzez promieniowanie elektroenergetyczne.

Oddziaływanie zabudowy

Obszar objęty opracowaniem jest już w znacznym stopniu zainwestowany, a zmiana studium dotyczy wprowadzenia zabudowy podobnej do istniejącej w sąsiedztwie. Ustalenia zmiany studium zapewniają ograniczenie skali zabudowy oraz charakteru zabudowy poprzez ograniczenie wysokości zabudowy. Nie prognozuje się znaczącego oddziaływania zabudowy na środowisku oraz krajobraz.

Tereny zagrożone podtopieniem

Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów zagrożonych powodziami i podtopieniami. Sytuacje takie mogą wystąpić sporadycznie i krótkookresowo w dolinach cieków. Okresowe zalania i podtopienia mogą wystąpić jedynie w okresach gwałtownych ulew i burz, kiedy woda nie może pomieścić się w odcinkach skanalizowanych.

Nowa zabudowa nie powinna znacząco negatywnie wpływać na środowisko gruntowo-wodne obszaru opracowania oraz terenów znajdujących się w sąsiedztwie, jednak zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenu może przyczynić się do ograniczenia infiltracji wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych.

Wydajność systemu melioracyjnego w zakresie odprowadzania nadmiaru wody m.in. w przypadkach wystąpienia obfitych deszczy powinna być wystarczająca, jednak w przypadku deszczy nawałnych może być niewystarczająca.

5.2 Wpływ ustaleń studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte zmianą studium to tereny zainwestowane (zabudowa mieszkaniowa, usługi, infrastruktura techniczna). Uzupełnienie zabudowy mieszkaniowo – usługowej spowoduje niewielkie ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Rzeźba terenu nie będzie w spo-

sób istotny przekształcona w wyniku prac ziemnych przygotowujących tereny na posadowienie zabudowy. Lokalizacja obiektów mieszkaniowych i usługowych przebiegać będzie w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Będą to obiekty o ograniczonej wysokości i kubaturze, dlatego ich wprowadzenie nie będzie powodować negatywnego wpływu na środowisko. Zainwestowanie tych terenów może spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb substancjami ropopochodnymi oraz osadami. Uciążliwości tego typu powinny być jednak niewielkie i nie powinny być czynnikami zmieniającymi właściwości wód gruntowych na terenie gminy.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium gleby i powierzchni ziemi.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowa i zabetonowanie terenu ograniczą możliwość zasilania wód gruntowych. Projektowana zabudowa będzie wiązała się z przebywaniem na tym terenie dużej liczby osób (zamieszkiwanie, obiekty usługowe), w związku z czym może być źródłem znaczącej ilości ścieków komunalnych. Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenu ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. W konsekwencji tego może nastąpić przesuszenie podłoża. Spadek uwilgotnienia gleb może pogorszyć także warunki wzrostu roślin.

Dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych istotny jest zorganizowany sposób odprowadzania ścieków, który zabezpiecza środowisko gruntowo-wodne przed przesiąkaniem zanieczyszczeń w głąb terenu.

Wskazane w projekcie studium rozwiązania nie powinny przyczynić się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, ponieważ wprowadzane zmiany nie będą w znaczący sposób ingerować w stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na wody powierzchniowe i podziemne.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Rozwój terenów zurbanizowanych i wzrost natężenia ruchu może spowodować wzrost ilości emisji do atmosfery. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Należy jednak zauważyć, że przy stosowaniu nowoczesnych technologii grzewczych oraz spalania z wykorzystaniem proekologicznych paliw lub źródeł odnawialnych można znacząco zredukować emisję na tym obszarze.

Zmiana studium określa, że w kwestii gospodarki cieplnej zaopatrzenie w energię ciepłą powinno odbywać się z indywidualnych lub grupowych źródeł ciepła spełniających normy określone w przepisach odrębnych tj. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (zgodnie z działaniami naprawczymi zawartymi w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przy-

jętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Wojewódzkiego z dnia 13 lipca 2020 r.). W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń i zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. z uchwałą nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). „Ograniczenia i zakazy dotyczą:

1. instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 poz. 716 ze zm.), takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli:
 - a) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - b) wydzielają ciepło poprzez:
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza;
2. podmiotów eksploatujących instalacje wymienione w pkt 1.”

W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, dlatego też w projekcie zmiany studium nie zaszła konieczność wprowadzenia innych środków organizacyjnych i technicznych służących ograniczeniu ich ewentualnego niekorzystnego oddziaływania.

Rozwój terenów zurbanizowanych może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin, choć główne emitory zanieczyszczeń komunikacyjnych znajdują się poza granicami zmiany studium.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na powietrze atmosferyczne.

Wpływ na klimat akustyczny

Obszar objęty zmianą studium znajdzie się w strefie oddziaływania hałasu od istniejących ulic zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania. Realizacja ustaleń zmiany studium, czyli budowa a potem użytkowanie zabudowy będzie generować dodatkowy ruch samochodowy (również ruch pojazdów dostawczych), co związane jest ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego. Należy jednak podkreślić, że planowany rozwój nowej zabudowy nie będzie znaczący i nie wpłynie w sposób zauważalny na uciążliwość hałasową. Niewielkie przekroczenia hałasu powinny mieć charakter okresowy i lokalny.

Studium nie wprowadza standardów akustycznych, ale obliuguje do ich wprowadzenia na etapie planów miejscowych.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na klimat akustyczny. Nie prognozuje się przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej.

Wpływ na różnorodność biologiczną oraz świat roślinny i zwierzęcy

Obszar zmiany studium znajduje się obrębie terenów już zainwestowanych, co warunkuje brak lub ograniczone możliwości występowania naturalnych siedlisk roślinnych. Istniejące i planowane zagospodarowanie głównie w postaci zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie będzie wywierać znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną. Obszar opracowania ze względu na swój stopień urbanizacji nie stanowi ważnego elementu w systemie przyrodniczym. Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie wpływać negatywnie na obszar chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, gdyż nie narusza jego ustaleń zawartych w rozporządzeniu o jego utworzeniu.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na różnorodność biologiczną oraz świat roślinny i zwierzęcy.

Wpływ na klimat lokalny

Planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Zabudowa nie powinna ograniczać przewietrzania. Wyznaczony udział terenów biologicznie czynnych zapobiegał będzie zmianie cech topoklimatycznych. Występujące na obszarze opracowania dobre warunki solarne, wietrzne i wilgotnościowe nie zostaną w znaczący sposób pogorszone.

Pogodę kształtuje także oddziaływanie termiczne zabudowy i powierzchni utwardzonych. Warunki termiczne mogą zakłócać zanieczyszczenia wprowadzane do atmosfery, sztuczne ciepło pochodzenia antropogenicznego i inercyjne oddziaływanie zabudowy miejskiej na wymianę ciepła. Całość tych czynników może spowodować wzrost temperatury powietrza.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na klimat lokalny ani na pozostałe komponenty środowiska.

Wpływ na krajobraz, zabytki i ludzi

Zmiana studium wprowadza zabudowę podobną do istniejącej w sąsiedztwie. Ustalenia zmiany studium w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają ograniczenie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy. Stwarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe. Planowana zabudowa nie będzie stanowić dominant krajobrazowych zaburzających osie widokowe.

Projektowane ustalenia studium przyczynią się do powstania niewielkich uciążliwości w granicach obszaru opracowania (m. in. wzrost emisji zanieczyszczeń, wzrost natężenia hałasu, ograniczenie powierzchni terenów zieleni), a tym samym do nieznacznego pogorszenia się zdrowia i warunków życia mieszkańców.

Projekt zmiany studium zawiera jednak ustalenia, których celem jest ograniczanie negatywnego wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na krajobraz i zdrowie ludzi. W ustaleniach zmiany studium znalazły się zapisy chroniące walory krajobrazowe i kulturowe obszaru opracowania tj. wielkość powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie wysokości zabudowy.

Obszar opracowania objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków układu urbanistycznego oraz archeologicznej warstwy kulturowo-osadniczej na obszarze miasta lokacyjnego Ostrzeszowa – nr rej. 674/A z 27 maja 1993 r. Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się obiekt wpisany do rejestru zabytków - kościół rzymskokatolicki

z 1337 roku. Ustalenia studium podporządkowane są zachowaniu wartości kulturowych chronionego układu przestrzennego na zasadach harmonijnej kontynuacji, utrzymując właściwe proporcje pomiędzy historycznymi a współczesnymi elementami zabudowy.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na krajobraz, zabytki i ludzi.

VI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanej zmiany studium są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i ekonomicznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia zmiany studium zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań kompensacyjnych ani alternatywnych do proponowanych w ustaleniach projektu zmiany studium uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

VII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ostrzeszów dla terenu położonego w Ostrzeszowie w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,

- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele studium uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025,
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „*Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030*”, „*Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym*” czy też „*Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*”.

Projekt zmiany studium jest spójny z programem ochrony środowiska. Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia zakłada realizację wizji, według której Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swo-

jego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa. W ramach Strategii realizowane będą następujące cele:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Strategii mają uwzględniać cele środowiskowe przyjęte w dokumentach krajowych oraz minimalizować negatywne oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem integralności sieci Natura 2000. Wśród priorytetów znajdują się m. in. działania na rzecz energooszczędnych rozwiązań, zmniejszenia niskiej emisji, niskoemisyjnych form transportu i inne.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+

Plan określa podstawowe uwarunkowania dla rozwoju Województwa Wielkopolskiego takie jak:

- podstawowe elementy sieci osadniczej województwa i ich powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, w tym kierunki powiązań transgranicznych,
- system obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin i udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030

Program zawiera ocenę stanu środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska, opartą na danych monitoringowych GIOŚ i PIG-PIB, danych GUS, danych o zasobach przyrodniczych i formach ochrony przyrody (RDOŚ) oraz danych UMWW. W Programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii województwa w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT. Na podstawie diagnozy stanu środowiska województwa oraz analizy SWOT zostały sformułowane główne problemy i zagrożenia środowiska w województwie. Identyfikacja zagrożeń stanowiła jeden z punktów wyjścia do sformułowania celów Programu do 2030 roku.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. zagrożenie hałasem,
3. pola elektromagnetyczne,
4. gospodarowanie wodami,
5. gospodarka wodno-ściekowa,
6. zasoby geologiczne,
7. gleby,
8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
9. zasoby przyrodnicze,
10. zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska.

Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym

Głównym celem planu jest przygotowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w perspektywie finansowej 2019 – 2025 z uwzględnieniem konieczności spełnienia wymagań wprowadzonego przez Komisję Europejską w lipcu 2018 r. pakietu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz dostosowanie tego systemu do zmian prawnych wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 22 sierpnia 2019 r., poz. 1579). Realizacja poszczególnych zadań określanych w WPGO 2025 będzie oceniona w oparciu o sprawozdania z realizacji wskazanych w planie działań przez jednostki niższego szczebla, natomiast w celu monitorowania osiągnięcia celów wskazanych w niniejszym dokumencie określone zostały wskaźniki zestawione w rozdziale 9. Źródłem informacji będą w początkowej fazie dane gromadzone w istniejących bazach danych, w okresie późniejszym baza danych o odpadach BDO. Integralną częścią WPGO jest plan inwestycyjny. Art. 35a. ust. 1 wskazuje, że plan inwestycyjny ma określić potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach, o których mowa w art. 35 ust. 8.

Plan inwestycyjny, stanowiący załącznik do WPGO 2025, zawiera w szczególności:

- wskazanie planowanych inwestycji,
- oszacowanie kosztów planowanych inwestycji oraz wskazanie źródeł ich finansowania,
- harmonogram realizacji planowanych inwestycji.

Ustalenia Studium realizacją główne cele i kierunki rozwoju zawarte w wymienionych dokumentach strategicznych dla obszaru województwa, kraju i Europy. Realizacja ustaleń Studium przyczyni się do polepszenia jakości środowiska przyrodniczego na obszarze miasta oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE

Cały obszar miasta i gminy Ostrzeszów, w tym obszar zmiany studium, znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”. Na terenie gminy brak jest parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych czy też użytków ekologicznych. Na terenie miasta i gminy Ostrzeszów występuje natomiast 14 pomników przyrody.

Istniejące i planowane zagospodarowanie - głównie w postaci zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie będzie wywierać znaczącego wpływu na obszary chronione, zarówno bezpośredniego jak i pośredniego. Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie miało negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 i ich integralność z racji dużego oddalenia od terenu zmiany studium. Ewentualne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery czy emisją hałasu nie powinny mieć znaczącego wpływu na obszary chronione.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWA- NEGO DOKUMENTU

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy umożliwiającym prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej oraz umożliwiającym pozyskiwanie odpowiednich środków finansowych na realizację istotnych dla gminy przedsięwzięć inwestycyjnych (komunikacyjnych, infrastrukturalnych, gospodarczych). Brak realizacji ustaleń projektu studium może przyczynić się do nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Niekorzystne byłoby zaprzestanie realizacji działań w zakresie planowanego rozwoju przestrzennego gminy oraz rozwoju infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i zachowania ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia.

W przypadku odstąpienia od realizacji zmiany studium w obszarze opracowania obowiązująco będą ustalenia dotychczasowego studium i planów miejscowych, jednak ich utrzymanie przyczyniać się będzie do ograniczania rozwoju gospodarczego gminy. Będzie również sprzeczne z interesami mieszkańców oraz inwestorów.

X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o analizę realizacji studium i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

W zakresie częstotliwości przeprowadzania analiz aktualności zarówno studium, jak i planów miejscowych przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewidują w art. 32, iż: wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach (art. 57 ust. 1 – 3 i art. 67 ww. ustawy) oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego, a następnie przekazuje radzie gminy wyniki tych analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z kolei rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania mające na celu uaktualnienie tych opracowań. Podstawowym kryterium oceny powinny być nie tylko zapisy planów/studiów, ale również ich konkretna realizacja w terenie.

Ponieważ ww. analiza sporządzana jest przynajmniej raz w czasie trwania kadencji postuluje się, aby obejmowała nie tylko ocenę stanu zagospodarowania, ale również aspekty środowiskowe. Jednocześnie skutki realizacji postanowień zmiany studium będą podlegały

bieżącemu monitoringowi. Bardzo ważna jest również postawa mieszkańców, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko; 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58; 3) zgłoszone uwagi i wnioski; 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone; 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Studium (w tym przypadku jego zmiana), jako dokument o charakterze strategicznym, nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Dopiero późniejsze uszczegółowienie na poziomie planu miejscowego, sprecyzuje działania w ramach, których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

11.1 Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu zmiany studium uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń zmiany studium przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń zmiany studium oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono jedną grupę, w ramach powyższej klasyfikacji, którą przedstawiono na załączonej mapie w skali 1:10 000 oraz opisano w niniejszym tekście.

A wielofunkcyjny teren zabudowy śródmiejskiej – **M/U**, teren usług kultury i usług sakralnych – **UK**, teren usług publicznych – **UP**, teren placu - obszar przestrzeni publicznej – **KP**.

11.2 Prognoza skutków wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonej grupy, oznaczonej na mapie „Prognozy ...” literą A. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń zmiany studium będzie mieć **nieznacznie uciążliwe oddziaływanie na środowisko**. Oddziaływanie na środowisko:

- ograniczanie powierzchni biologicznie czynnej;
- emisja zanieczyszczeń i hałasu z terenów zabudowanych;
- wzrost produkcji odpadów i ścieków;
- umiarkowana presja antropogeniczna na tereny o walorach przyrodniczych;
- niewielkie zmiany w lokalnym klimacie.

Oddziaływanie zmiany studium na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru – jako bez znaczenia,
- pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne,

- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe,
- pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne i częściowo odwracalne.

11.3 Oddziaływanie ustaleń studium poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń zmiany studium będzie miała nieznaczny wpływ na zmiany środowiska poza obszarem opracowania. Rozwój terenów zainwestowanych odbywał się będzie w otoczeniu istniejącej zabudowy o podobnym charakterze. Lokalizacja nowych obiektów będzie jednak powodować uciążliwości dla otoczenia, które dotyczą głównie emisja spalin, pyłów, produkcji ścieków i zanieczyszczonych wód opadowych. Uciążliwości hałasowe obejmą stosunkowo niewielkie tereny i wystąpią jedynie okresowo i nie powinny wpłynąć na przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu dla zabudowy mieszkaniowej.

11.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

XII. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami zmiany studium.

Miasto Ostrzeszów położone jest w południowej części województwa wielkopolskiego i jest siedzibą powiatu. Pod względem administracyjnym tworzy miejsko-wiejską gminę wraz z otaczającymi ją terenami wiejskimi. Teren objęty zmianą studium położony jest w centrum miasta Ostrzeszowa w rejonie ulic: Farna, Kolejowa, Świętego Mikołaja, Łąkowa, Sportowa, Gen. Władysława Sikorskiego i Wąska. Jego powierzchnia wynosi ok. 6,6 ha.

Dokonanie zmiany studium podyktowane jest przeprowadzonej analizy zagospodarowania w zakresie rozwoju komunikacji i usług. Uwzględnienie wniosków złożonych przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze wymaga wprowadzenia zmian w obowiązującym studium. Po przeprowadzeniu procedury zmiany studium możliwe będzie przystąpienie do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu.

Zmieniające się uwarunkowania przestrzenne i przede wszystkim procesy inwestycyjne, zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów sprawiają, że obecnie dokument ten nie zawsze odpowiada potrzebom.

Obszar objęty zmianą dotychczas pełnił funkcje terenów wielofunkcyjnych z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej oraz terenów usług publicznych. Zmiana ustaleń obowiązującego studium pozwoli dostosować je do aktualnej polityki przestrzennej miasta i gminy Ostrzeszów oraz potrzeb mieszkańców i inwestorów. Zmiana ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadza następujące przeznaczenia terenów: wielofunkcyjny teren zabudowy śródmiejskiej (M/U), teren usług kultury i usług sakralnych (UK), teren usług publicznych (UP) oraz teren placu - obszar przestrzeni publicznej (KP).

Ustalenia zmiany studium poprzez zmianę przeznaczeń terenów oznaczonych na załączniku graficznym pod ww. funkcje, nie będą szczególnie uciążliwe dla środowiska przyrodniczego ze względu na to, że obszar objęty zmianą studium jest już w większości zagospodarowany. W prognozie wskazano jedną grupę terenów o ustalonym oddziaływaniu na środowisko – nieznacznie uciążliwe oddziaływanie na środowisko.

Tereny objęte zmianą studium to tereny zainwestowane. Uzupełnienie zabudowy mieszkaniowo – usługowej spowoduje niewielkie ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Rzeźba terenu nie będzie w sposób istotny przekształcona. Zainwestowanie tych terenów może spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb substancjami ropopochodnymi oraz osadami, które jednak nie powinny być czynnikami zmieniającymi właściwości wód gruntowych.

Zabudowa i zabetonowanie terenu ograniczą możliwość zasilania wód gruntowych. Przebywanie na tym terenie dużej liczby osób (zamieszkiwanie, obiekty usługowe), może przyczynić się do powstawania znaczącej ilości ścieków komunalnych.

Rozwój terenów zurbanizowanych i wzrost natężenia ruchu może spowodować wzrost ilości emisji do atmosfery, który może się nasilać w okresie grzewczym. Rozwój terenów zurbanizowanych może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin.

Obszar objęty zmianą studium znajdzie się w strefie oddziaływania hałasu od istniejących ulic zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania. Realizacja ustaleń zmiany studium będzie generować dodatkowy ruch samochodowy, co związane jest ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego. Nie prognozuje się jednak przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych.

Obszar zmiany Studium znajduje się obrębie terenów już zainwestowanych, co warunkuje brak lub ograniczone możliwości występowania naturalnych siedlisk roślinnych. Planowane zagospodarowanie nie będzie wywierać znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną. Obszar opracowania ze względu na swój stopień urbanizacji nie stanowi ważnego elementu w systemie przyrodniczym. Planowane zagospodarowanie terenu nie będzie wpływać negatywnie na obszar chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, gdyż nie narusza jego ustaleń zawartych w rozporządzeniu o jego utworzeniu.

Planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Zabudowa nie powinna ograniczać przewietrzania.

Zmiana studium wprowadza zabudowę podobną do istniejącej w sąsiedztwie. Ustalenia zmiany studium w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają ograniczenie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy. Stwarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe.

Projektowane ustalenia studium przyczynią się do powstania niewielkich uciążliwości w granicach obszaru opracowania (m. in. wzrost emisji zanieczyszczeń, wzrost natężenia hałasu, ograniczenie powierzchni terenów zieleni), a tym samym do nieznacznego pogorszenia się zdrowia i warunków życia mieszkańców.

W ustaleniach zmiany studium znalazły się zapisy chroniące walory krajobrazowe i kulturowe obszaru opracowania. Ustalenia zmiany studium podporządkowane są zachowaniu wartości kulturowych chronionego układu przestrzennego na zasadach harmonijnej kontynuacji, utrzymując właściwe proporcje pomiędzy historycznymi a współczesnymi elementami zabudowy.

Projekt studium, przy wsparciu przepisów odrębnych, będzie ograniczać uciążliwości projektowanych terenów. Niemożliwe jest jednak wyeliminowanie wszystkich uciążliwości planowanego zagospodarowania. Dotyczy to zwłaszcza emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz powstawania hałasu. Korzystne dla środowiska jest ustalenie powierzchni biologicznie czynnej.

Należy podkreślić, że dokument studium, jako wyraz ogólnej polityki przestrzennej gminy, nie jest w stanie przewidzieć na tym etapie wszystkich możliwych działań na tym terenie. Warto podkreślić, że dalsze uszczegółowienie inwestycji będzie miało miejsce na etapie

planów miejscowych czy decyzji środowiskowych, które po raz kolejny poddadzą analizie wpływ na środowisko, a istotnym zabezpieczeniem nad przebiegiem prac projektowych będą czuwały właściwe do opiniowania i uzgadniania instytucje, w tym te badające prawidłowe zapisy chroniące środowisko.

W tym kontekście uznano w prognozie oddziaływania na środowisko, że planowane zagospodarowanie jest możliwe do realizacji, a jego wpływ na jakość środowiska będzie mieścił się w granicach procesów urbanizacyjnych.